

Rádió és Villamoság

VII. évf. 10. szám

Kiadóhivatal: 11 Buday László u. 6. Telefon: 36-70-58

Ditmar!

a név már fogalom.

Több, mint

1,000.000

Ditmar száraz és nedves blokk működik gépekbe beépítve.

Ditmar bloknál nincs reklamáció! Ajánlja Ön is vevőinek.

Vezérképviselő:

ARDÓ JÓZSEF

VI, Vilmos császár út 43

A modern garageokat A »**KONTAKT**«
»**KONTAKT**«
tumbler-kapcsoló a modern épü-
dugaszó aljakkal szereljük fel! leték ideális szerelési anyaga!

ÉRINTÉSBIZTOS.

A dugó csakis árammentes állapotban húzható ki!

Szalay István

r. t.

Budapest, V, Falk Miksa u. 2.

Telefon: 11-77-10 Táviratcím: LUMERKATOR

szabványos módon vezet

BARTA ÉS TÁRSA

kérje árjegyzékeinket

FŐÜZLET PODMANICZKY U.33 FICKUZLET KÁROCSI-ÚT 30

**Világítási
üvegek**

ASCHNER GYÖRGY

**Szerelési
anyagok**

VI. Podmaniczky ucca 21. szám. Telefon 11-98-46

Primalux

zseblámpaégők
elismerten legjobbak!

Nagy fényerő — hosszú
élettartam — kis fogyasztás
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

MÜLLER LÁSZLÓ

okl. vegyész-mérnök
Budapest, VI.
LISZT FERENC-TÉR 6. SZ.
Telefon: 11-49-93.

KEMÉNY BERNÁT

villamossági
nagykereskedő

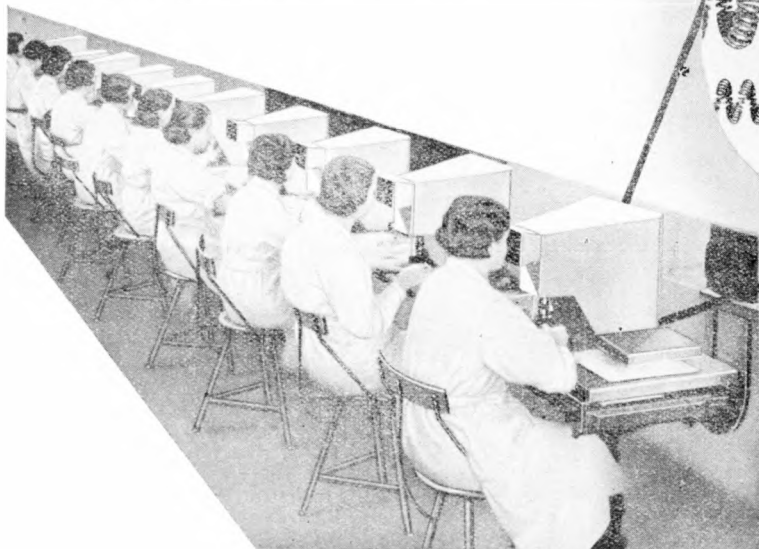
OLCSÓ ÁRAK, SZOLID KISZOLGÁLÁS
Budapest, VII., Rottenbiller u. 54
Telefon 13-61-72

**BEITLER
SÁNDOR**

FIA
gumiszállag
rádiózsínór
gomb és
paszomány
gyártás.

BUDAPEST.
VII. Kazinczy

Tungstam duplaspirállámpa

*végtelen
gonddal
Készül!*

BUDAPEST LEGFELTÜNŐBB FÉNYREKLÁMJAIT

az Orion gyár készítette.
25 éves világítástechnikai
tapasztalat garantálja az

ORION-NEON

megbízható minőségét!

EZZEL A CIKKEL

ma minden elektromos
szakmabeli kereskedőnek és
szerelőnek érdemes foglal-
kozni.

Gyártja:

MAGYAR WOLFRAMLÁMPA-GYÁR

Kremenezky János R. T. Orion-neon osztálya

Budapest. VI, Váci út 99. Telefon 290—979

KIADJA A

MŰGYETEMI RÁDIÓ CLUB
IRODALMI BIZOTTSÁGA

RÁDIÓ

ZAVARELHÁRÍTÁS

IRTA:

RÁNKY BÉLA

OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK,
M. KIR. POSTA SEGÉDMÉRNÖK

Kb. 120 oldal

100 ábra

Előfizetési ára P 2:40

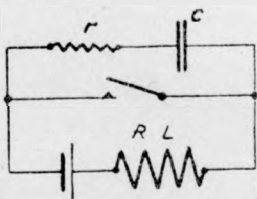
Megjelenés után P 3:-

A rádiótechnika legégetőbb kérdése a vételi zavarok megszüntetése. Ügyszólván minden állam törvényekkel, rendeletekkel igyeckszik a zavaró berendezések tulajdonosait a zavarok megszüntetésére kötelezni, hogy ezáltal rádióelőfizetőinek kifogástalan vételi lehetőséget biztosítson, mentesítse a hallgatókat a sok bosszankodástól. **Magyarországon a 104.912/5—X—1934. K. M. számú rendelet a zavaró berendezések tulajdonosai számára kötelezővé teszi a zavarelhárítást.**

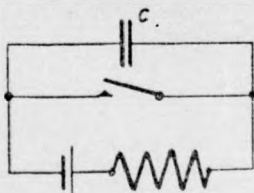
A rádiózavarok túlnyomó többségét ma már vagy teljesen meg lehet szüntetni, vagy legalább is annyira csökkenteni, hogy a műsorhallgatást nem teszik élvezhetetlenné. Sőt, ha a zavarokat nem is küszöbölik ki keletkezésük helyén, még mindig van mód arra, hogy a készüléktől távolartsuk azokat.

Az államnak, iparnak, kereskedelemnek, de főképen a rádióhallgatóknak elsőrendű érdeke, hogy a vételi zavarok minél kisebb mértékre csökkenjenek.

Ezek a szempontok készítették a Műgyetemi Rádió Clubot arra, hogy ez év januárjában pályázatot hirdessen egy rádiózavarokkal foglalkozó könyv megírására. A pályázatot *Ránky Béla* m. kir. posta segédmérnök „1 millivolt” jelige alatt benyújtott munkája nyerte. Ezt a könyvet a Műgyetemi Rádió Club „Rádió zavarelhárítás” címmel nyomtatásban közzéteszi. A szerzőt munkája megírásában az a cél vezette, hogy az olvasó kezébe olyan könyvet adjon, amely a szakember számára röviden minden e tárgykörbe vágó kérdést összefoglaljon, amellet a művelt, de nem szakképzett rádióhallgatók előtt a rádiózavarok keletkezését, felkutatását és elhárítását részletesen megvilágosítsa. A szerző hosszú éveken át szerzett gyakorlati tapasztalatai szolgáltatnak biztosítékot arra, hogy a könyv tényleg részletes, használható munka lesz, nélkülözhetetlen segítőtársa minden szakembernek, amatőrnek és rádióhallgatónak.

Szikraoltás.
 $r = 5-500 \Omega$, $c = 0.1-1 \mu F$.

Szikraoltás csak kondenzátorral.
 $c = 0.1-1 \mu F$.

NYOMTATVÁNY

Rádió és Villamosság

Budapest II.

Buday László-u. 6.

Magyar rádiókönyv kiadása nagy anyagi nehézségekbe ütközik, mert a kereslet csekély. Ennek ellenére a könyv árát igyekeztünk a lehetőség keretein belül a legkisebb összegben megállapítani. Az alacsony árat azonban csak úgy tudjuk biztosítani, ha a könyvet a kereslet kielégítéséhez éppen szükséges példányszámban nyomtatjuk ki. Ez készítetett bennünket arra, hogy a könyvet előjegyzés, illetőleg előfizetés útján bocsássuk útjára. Az előfizetők számára természetesen még olcsóbb árat biztosítottunk. *Ennek az értékes könyvnek a terjesztése kartársainknak elsőrangú érdeke. Érdeke a rádiókereskedőnek azért, hogy az erősáramú zavarok minél gyorsabb ütemben csökkenjenek és érdeke a villanyszerelőnek, mert a zavarok megszüntetésénél kitűnő segédeszköz áll rendelkezésére.*

Villanyszerelő nem nélkülözheti!

A KÖNYV RÖVID TARTALMA:

A vevőberendezés hibái.

I. Antenna, földvezeték hibái és megszüntetésük.

II. Vevőkészülék és áramellátás hibái és megszüntetésük.

Külső zavarok.

I. Légköri és a hullámok terjedésével összefüggő zavarok.

1. Légköri kisülések által okozott zavarok.

2. Légköri töltések eredményeként jelentkező zavarok.

3. Közeli tiding.

4. Távoli tiding.

II. Más adóállomások zavarnak.

1. Lebegés.

2. Keresztmoduláció.

3. Luxemburg-hatás.

4. Aperiodikus befolyásolás.

III. Más vevőkészülékkel okozott zavarok.

1. Fűtülés.

2. Torzítás.

3. Hangröng-gingadozás.

4. Bűgés.

IV. Erősáramú berendezések által okozott zavarok.

1. A vétel zavartatása.

2. Rádiózavarok keletkezése.

3. Zavarok terjedése.

4. Zavarok feszültsége.

5. A zavarsökkenés módjai.

A) Az adó teljesítményének növelése.

B) A vevőantenna hatásos magasságának emelése.

C) A zavarátviteli százalék csökkentése.

Vevőkészülék csatolásmentesítése. (Hálózati zűrés, készülék-árryékolás.) Anten-

nák csatolásmentesítése. (Antennák szerelése, árnyékolt antennalevezetések, közös antennák.) Földvezetékek csatolásmentesítése.

D) A zavarszűrés.

Zavarkeresés. Zavarkereső készülékek.

Zavarok mérése. A zavarszűrés elmélete.

— Zavarok terjedésének csökkentése a zavaró jelenség befolyásolása nélkül.

(Zavarszűrés kondenzátorokkal és zavarsökkenés a berendezés kapcsolásának módosításával. Zavarszűrés foltótekercekkel.

Zavarszűrés kondenzátorokkal és foltótekercekkel.) Zavarok csökkentése azok létrejöttének befolyásolásával. Zavarok sugárzásának megakadályozása.

6. Okszerű zavarelhárítás.

7. Erősáramú zavarok osztályozása.

A) Hibás elektromos berendezések zavarelhárítása.

Elektromos hálózatok szigetelési hibái.

Elektromos hálózatok kötésihibái. Elektromos berendezések szigetelési hibái.

Elektromos berendezések kötésihibái.

B) Forgó elektromos gépek zavarelhárítása.

A használatosabb forgó elektromos gépek. A zavaró hang szerinti csoportosítás.

Soros motorok zavarszűrése. Mellékáramkörű motorok zavarszűrése. Váltóáramú repulziós motorok zavarszűrése. Háromfázisú soros és kompenzált motorok zavarszűrése. Különleges forgógépek zavarszűrése. Felvonóberendezések zavarszűrése. (Hajtómotor, segédmotor, kormányzó- és jelzőberendezések stb. által okozott zavarok.)

C) Kapcsoló készülékek, áramszedők zavarelhárítása. Kapcsoló készülékek zavarszűrése. (Egyszerű és mágneskever-

csek áramkörreit záró kapcsolókészülékek

zavarszűrése.) Áramszedők zavarsökkenése.

D) Gázföltöltésű csövek által okozott zavarok elhárítása.

Higanygáz egyenirányító csövek. Izzókátodos áramegyenirányítók. Erősítő csövek által okozott zavarok. Fényreklámcsövek által okozott zavarok.

E) Nagyfeszültségű berendezések által okozott zavarok elhárítása.

Távvezetékek. Fényreklám-berendezések. Különleges berendezések. Robbanómotorok gyújtóberendezései.

F) Nagyfrekvenciás készülékek által okozott zavarok elhárítása.

Tesla-transzformátorok. Kisteljesítményű besugárzókészülékek. Diathermiás gyógy-

készülékek. Zeleis-készülékek.

G) Egyéb zavarforrások által okozott zavarok elhárítása.

Statikus zavarok. Fémrészek érintkezésekor fellépő zavarok.

8. Zavarelhárító kísérletek.

9. Zavarszűrők szerelése.

A) Az eredményes zavarszűrés követelményei.

B) Üzembiztonsági feltételek.

C) Életbiztonsági feltételek.

D) Tartós, nedvesség- és hőálló zavarszűrő.

E) Erősáramú szerelési szabályok betartása.

10. Képletek.

Irodalom.

Függelék.

I. A rádiórendelet (9557/X/1927 KM) rádió-zavarokkal kapcsolatos rendelkezései.

II. A rádiózavarszűrésről szóló rendelet (104.912/5—X—1034. K. M.).

4531. — Műegyetem.

Megrendelem Ránky Béla „Rádió zavarelhárítás” című könyvét
----- példányban.

A könyv kedvezményes előfizetési árát, példányonként 2.40 P-t,
összesen ----- pengő ----- fillért

jelen megrendeléssel egyidejűleg a „Rádió és Villamosság,
Budapest 35.235 sz.” postatakarékpénztári csekk számlára be-
fizetem.* kérem utánvételezni.*

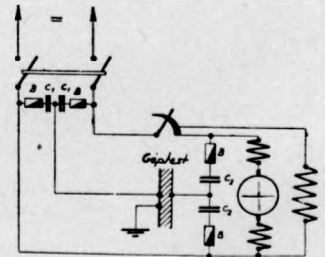
Kelt ----- 1937. ----- hó ----- n.

-----
olvasható aláírás (bélyegző)

Foglalkozás: -----

Pontos cím: -----

* Nem kívánt szöveget kérjük törölni. Az utánvételezés díja (90 fillér) a megrendelést terheli. A könyv 1937. október elején jelenik meg.

Egyenáramú mellékáramkörű motor zavarszűrése.

$$C_1 = 0.1 \mu F, C_2 = 0.5 \mu F.$$

Rádió, és Villamosság

A RÁDIÓ-VILLAMOSSÁGI KERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA, MEGJELENIK MINDEN 10-ÉN
KIADJA: A RÁDIÓ-VILLAMOSSÁGI KERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE
FŐSZERKESZTŐ: **KAFFKA KÁROLY**

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **BIRÓ KÁROLY**

SZERKESZTŐSÉG: V, SZEMÉLYNÖK U 25. TELEFON: 12-26-30. — POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CSEKKSZÁMLA SZÁMA: 35,235
ELŐFIZETÉSI DIJ: ÉVI 4 P. KÜLFÖLDRE 1 DOLLÁR. EGYES SZÁM ÁRA 40 FILL. AZ EGYESÜLET TAGJAI DIJMENTESEN KAPJÁK
HIRDETÉSI TARIFA: 59^{mm} SZÉLES ^{mm}—SORONKÉNT P —.25. ISMERTETÉSEK NYOMTATOTT SORONKÉNT P —.80, UJDONSÁG P —.10

VII. rendes közgyűlésünk

Okt. 10-én tartottuk meg VII. rendes közgyűlésünket **Lorschy Henrik** vezetésével.

A közgyűlés lefolyása ment volt minden igazolmánytól. Hangelátán érzett, hogy a vezetőség a tagok teljes bizalmát bírja. A felszólalók, akik közül csaknem mindegyik keveselte az elért eredményeket, elismerték, hogy a nem kielégítő eredményeket a tagok nemlétéről miatti, a vezetőség minden körültekintése és munkakészsége mellett sem lehetett volna fokozni.

Már az elnöki megnyitásban hangsúlyozta **Lorschy Henrik**, hogy az árkérdésben szakadatlan küzdelmet folytattunk és az idegekre menő állandó harc eredménye nem kielégítő. Egyezményeket létesítettünk és az egyezmények működése még sok kívánnivalót hagy hátra. A legjobban működik a cső- és a huzalegyezmény, de még itt is mutatkoznak kilengések. Lelkiismereti kérdésnek tartja azt, hogy vizsgálat tárgyává tegye, mi az oka annak, hogy a hosszas tárgyalások után életrehívott egyez-

mények nem hoznak létre megnyugvást.

Tanulmányozta más szakmák és más országok hasonló megállapodásait. Azt találta, hogy **a mi szerződéseink semmi tekintetben sem állanak azok mögött.** Ezek után felvetette magában azt a kérdést, ha hibát nem követtek el, hiányok hinesenek és a hónapokig, néha évekig tartó tárgyalások eredménye még sem megfelelő, — szabad-e egyáltalában egyezményeket kötni?

Mindazonáltal, hogy az egyezmények nem vezettek célhoz, mégis meg kell állapítania, hogy **egyezményeket nemcsak szabad, hanem kell kötni.** Az ideális cél: azt, hogy minden szakmabeli üzlet azonos áron árusítson. Egyezmények által nem tudjuk elérni; de ha nem lennének egyezmények, a helyzet még súlyosabb lenne.

Az **egyezmények** szerkezete, szankcióit nem hagynak kívánnivalót hátra, igyekeznünk kell arra, hogy azok **végrehajtása is éppen olyan kifogástalan legyen,** mint a papíron létesült megállapodás.

Szomorú a mi helyzetünk, állandó harcban kell állnunk, hogy keresetünket megvédjük. Hogy minden szakmában így van, mutatja az a tény, hogy a közeli napokban életrehívott miniszteri kereskedői értekezlet fő tárgyköre az árrombolás elleni küzdelem.

Már az elmúlt évi közgyűlésen is hangoztatta elnöki megnyitójában, hogy egyesületi életünk leromlott, sajnos, most sem lehet említést a legesekélyebb javulásról sem. A vezetőség helyzete súlyos, nem kap kellő támogatást tagjaitól. Ujból **kéri a kartársakat, hogy az értük küzdő egyesületi vezetőséget nehéz munkájában támogassák.**

Elnöki megnyitóját e szavakkal fejezte be:

„Midőn megköszönöm a választmány és az egész tisztikar munkáját, nem feledkezhetem el Biró tanárról, ki Egyesületünk ügyeit oly lelkesen öleli fel és sokoldalú, hasznos munkájával kiváló lámasza tevékenységünknek. Ugyanilyen elismeréssel kell dr. Pataki ügyész urnak Egyesületünk érdekében kifejtett ügybuzgó és kiváló működéséről megemlékeznem. Megköszö-

Igazán jó, mérsékeltáru 2- és 3-csöves telepes készülékek:

tökéletes 5+2 (gyári készülékkel összeépített v. á. **zenegép** elektrogramofonnal, 10 W. perm. óriás hangszóróval, **remekszép**, gumilábakon gördülő díofaszekrényben 120×60×38 cm. — óriási teljesítmény — eddigi **elképzelhetetlen olcsó áron**; komplett **elektromos gramafonok** 5-féle kivitelben; gyönyörű fadobozok, hangszórók; rádióalkatrészek minden célra; anódtelpek, akkumulátorok, zsebelemek, kisizzók, zsebelemtokok, **vasalók**, termoforok, resók, **villamos** szerelési anyagok, bakelitárúk, huzalok, porc. **világító testek** stb.

Az összes **ORION** alkatrészek és **ORION** szenzációs **ujdonságok!**

Márkás alkatrészek — Hekaphon, Perpetuum, Vektor külföldi ujdonságok!

Kontakt anyagok — mindez — **Rotand 1937-38** évi nagy 100 oldalas képes **árjegyzékben!**

Ami új, — ami kell — ami minőségáru — minderről a mostani legújabb árak mellett — kimerítően tájékoztatja Önt az új **Rotand** árjegyzék.

Tanulmányozza át, — tartsa mindig szem előtt — beszerzésénél, kalkulációjánál az elengedhetetlen, leghasznosabb segédeszköz!

Rotand Rádió és Villamosság

Rotter Lóránd Rakóczi út 61. Tel.135-822
(Dívatarnokkal szemben, az udvarban balra.)

Telefonszámok

Ardó József	12-16-34.
Dr. Beér Ferenc	29-39-85.
Beitler Sándor Fia	13-62-20.
Biró Károly	36-70-58
Breuer Hugó	11-40-94.
Egyesült Izzó	29-48-60.
Városi iroda	11-29-02.
	12-87-67.
Elbe k. f. t.	12-93-06.
Fuchs Róbert	11-43-82.
Gárdos Béla	29-41-31.
Hangfény (Hanglemezki- csönzö)	11-20-37.
Hidy és Társa	49-92-98.
Hirschl és Társa	12-26-34.
Kaffka és Wágner	12-26-30.
Kis Ignác	29-43-07.
Koncert r.-t.	18-84-64.
Kratochwill A. és Társai (Kaufmann Oszkár)	11-70-35.
Láng Tibor	14-35-48.
Lengyel István	29-87-35.
Müller László (Star izzó)	11-49-93.
Orion	29-59-55.
„ szervisz	29-06-51.
„ neon	29-09-78.
Pataki László dr.	12-62-56
Pála és Társa	29-05-03.
Philips	11-87-98.
„ szervisz	11-32-42.
Remix	13-00-19
Sigma villamossági	13-51-56.
Siemens-Schuckert	12-07-39.
	12-11-25.
Singer Sándor	18-54-18
Telefunken	12-43-98.
Tonalit k. f. t.	14-44-89.
Tudor	29-23-09.
Villamos hang (megafon)	26-87-00

nöm még Sándor titkár urnak hasznos munkáját, melyet Egyesületünk érdekében kifejlt.»

Ezután **Kaffka Károly** ü. v. elnök tette meg **előzői jelentését**. Tisztelet Közgyűlés!

Ma hetedik rendes közgyűlé- sünket a jobb jövő reményében tarthatjuk és összefoglalva az el- mult 1936—37. évi egyesületi esz- tendő eredményeit, megállapít- ható, hogy a fokozatos javulás utján — melyet a múlt évben már örömmel regisztráltam — ismét tovább haladtunk.

Egyesületünk az OMKE-val és az Ipartestülettel karöltött, vala- mint más érdekképviseletekkel együttes és önállóan folytatott akciói ismét komoly eredmén- yeket tudnak felmutatni, ha nem is oly mértékben, mint azt szeret- tük volna, és kívánatos lenne.

Elért eredményeinket azonban megsokszorozni és számosabbá, valamint komolyabbá tenni lett volna módunkban akkor, ha az Egyesület vezetőségét nehéz munkájában a tagok szolidáris együttléréjüknek kimutatásával láthatóan támogatnák.

Ez alatt azt értem, hogy nem- csak kéréseiket és kívánságaikat tolmácsolnák az Egyesület veze- tőségével (rendszerint bizalmas tárgyúvalások, vagy bejelentések formájában), hanem elemi ösz- szetartozási érzésüket bizonyítá- nak elsősorban a tagdíj fizeté- sével, ezáltal elősegítve Egyesü- letünk anyagi megerősödését, hogy komolyabb propagandate- vékenységet tudjunk kifejteni. Másodsor, hogy összejöveleinket számosabban látogatnák és belátnák azt, hogy nem elég, ha szolidaritásukról bizalmas for- mában (pláne olyankor, ha baj- ban vannak) biztosítanak ben- nünket, hanem kifelé is mutas- sák ezen összetartozási érzésü- ket. Akkor nagyobb kedvvel és sikerrel végezheti a vezetőség nehéz munkáját.

Mielőtt részletes jelentésemre rátérnék, kérem Önöket, emlé- kezünk meg Egyesületünk tagja és lelkes barátjának, **Lasz gallner Ernő** főszerkesztő urnak szo- moru elhunytáról és gyászunk jelölül tiszteljük meg emlékét fel- állással.

Ezek után van szerencsém rész- letes jelentésemet előterjeszteni:

VI. rendes közgyűlésünkön nyert felhatalmazás alapján **fel- hívást intéztünk a vidéken mű- ködő kartársainkhoz, melyben felkértük őket arra, hogy érte- sítsenek bennünket kellő ada- tekkel alátámasztva, a vidéki vil- lanytelepek általak állandóan panaszolt működéséről.**

Az új ipartörvény t. i. megen- gedi a telepeknek, hogy belső berendezések készítésére meg- rendeléseket gyűjthessenek, de azok végrehajtását a kisiparnak kell juttatniok. Belső szerelési munkát csak ott szabad a tele- peknek végezniök, hol ezen mun- kákat a helyi iparosság kielégítő módon elvégezni nem tudja. Az áramszolgáltató telep belső sze- relésre jogosító engedélye ezért csak ideiglenes lehet. Sajnálattal kell megállapítanom, hogy is- mélt nyomatékos felhívásaink ellenére, **oly kevés száma beje- lentés történt, hogy az egyáltal- án nem volt arányban a beér- kezelt szó- és írásbeli panaszok számával. A bejelentések ezen- felül legnagyobb részt híjjával voltak a szükséges és alapos ada- toknak.**

Néhány pontosan körülírt visz- szátság és adat birtokában mégis kérényt intéztünk az Iparügyi Miniszter urhoz azért, hogy a megrendelésgyűjtést, mint visz- száelési alapot és lehetőséget tiltsa el. Sajnos, a megfelelő számu és súlyosságú adat és alátámasztás hiányában a Mi- niszter Ur ezen kérésünket el- utasítani volt kénytelen. Akcióink és felvilágosító munkánk, de kü-

Becserélt rádiók

teljesen átalakítva és modernizálva

olcsón kaphatók!

Átalakítjuk

modern rövid-, közép- és hosszúhullámú **OKTODA** vagy **TRIODA-HEXODA** világévvő Super gépre bár- milyen régi készülékét

legolcsóbban,
garanciával!

R Erzsébet körút 36
RADIÓLABORATORIUM

Gyártja: **Tudor Accumulátorgyár Rt.**

lönösen az ellentétek elsimítására irányuló tevékenységünk még sem volt hiábavaló, mert lényegesen javult a helyzet, és mint ezt több ízben örömmel regisztráltuk is, ma már vannak barátaink, sőt kevés kivétellel az áramszolgáltató telepeknél mind több és több megértéssel találkoztunk.

Sulyos hiba, hogy a **körzetek** működése nem kielégítő, ezek **ujra szervezése érdekében mozgalmat indítottunk.** Remény van arra, hogy jövő közgyűlésünkön eredményről tudunk már beszámolni.

Felkértük vidéki kartársainkat arra is, hogy nyilatkozzanak, **mely községekben áll módjukban és hajlandók a belső szerelési munkálatokat elvégezni.** Kellő alapos adatok birtokában nyomtatékosan tiltakoztunk oly esetben, ha **valamely telep ilyen községbe kért iparendélyt és több ízben sikerrel léptünk közbe ennek megadása ellen.**

A szakmai árrombolások ellen különböző akciókat folytattunk.

Az erősáramu szerelési anyagnál, cső- és vezetékben sikerült a piacon dúló árrombolásokat komolyan leredukálni, úgy, hogy ma itt már kilengések csak szórványosan fordulnak elő. Szerelési anyagoknál, sajnos, még kívánni valót hagy hátra a forgalom. De reméljük, hogy a jövőben itt is sikerül a mai állapotokat lényegesen javítani.

Említést kell itt tennem **egy alakulófélben lévő kft.-ről, a háztartási készülékek forgalombahozásának szabályozása és a forgalom emelése érdekében.** Erről a lapban kellő időben részletes hírt adok, ma csak annyit, hogy **itt már sikerült elnyerni a gyárosok és nagykereskedők azon ígéretét, miszerint ki-ki megmarad eredeti hivatalosánál és nem szolgál ki közvetlen fogyasztót, a kiskereskedőt és iparost pedig feltétlenül megvédik.** A jég meg van törve, hinni szeretném, hogy munkám és állandóan hangozta-

tott álláspontom, mely szerint, ha »a gyáros csak gyárt, a nagykereskedő pedig nem szolgál ki közvetlen fogyasztót, csak kereskedőt és iparost, az összes érdekeltek boldogulását és anyagi, valamint erkölcsi megizmosodását fogja szolgálni, a fogyasztás és a forgalom emelkedik, az elérhető haszonkulcs javul.« Ez jól bevált és kipróbált forma a háboru előtti időkből, mióta csak gyártás és kereskedelem van. Ha ettől bárki eltér, az összes érdekeltek megcsinálják.

Az egyezmények létrehozása alkalmával mindig az volt a célunk, hogy **oly megállapodások jöjjenek létre, melyek úgy a kereskedő, mint az iparos részére megbízható kalkulációs bázist nyújtsanak.** Egyesek csökönyös negyemértésén eddig ez nem sikerült, most azonban már van remény.

Több alkalommal tárgyalásokat folytattunk a **Budapesti Villanfelszerelő, Műszerész és Látvány- és Ipartestülettel,** mert az Ipartestület felkért bennünket, hogy az érdekelt gyárosokkal és az ipartestület vezetésével **együttesen oly rendszabályt dolgozzunk ki, melynek alapján a szerelőiparost a fogyasztóval szemben a villamossági kereskedő megvédhesse.**

Nagykereskedői szakosztályunk ezen kérdést beható vizsgálat tárgyává tévén, arra a meggyőződésre jutott, hogy az elektromos szerelési cikkeknek jelen időben nem lévén kialakult fix ára, elsősorban a fogyasztói árakat kellene kialakítani. Ennek érdekében a szakosztály határozatokat is hozott, sajnos, azonban egyesek ellenállásán és szankciók hiányában az ügyet kellően elintézni eddig nem lehetett, mert a kérdés nehézségét magában az iparban dúló árrombolás is különös mértékben fokozza. Az ipartestületi széknek azonban már büntető joga van, sőt az Iparügyi Miniszter ur vonatkozó 27.000/1937. számú rendelete a

tonalit hangszórók ismertetése:

ULTRA típusu hangszórók tulajdonságai és előnyei:

- A) A normális kónuszmembrán, amely a gyakorlatban sokeszeresen bevált.
- B) A membrán könnyű felfüggesztése, jó terhelhetőség.
- C) Erősebb mágneses mező, kitűnő hatások.
- D) Új kimenő transzformátorok, előnyösebb illeszkedés a modern végerősítő csövekhez.
- E) A lengetőtekercesek speciális impregnálása.
- F) Hátsó központosítás az ULTRA 80. típusnál, kisebb fékező erő, tehát nagyobb hang.
- G) Óriási méretű, központosító gyűrű az ULTRA 100 típusnál, amelynek erőssége a hangszórónak szánt legnagyobb mechanikai igénybevételt is kibírja.

OTHODYNAMIC típusu hangszórók tulajdonságai és előnyei:

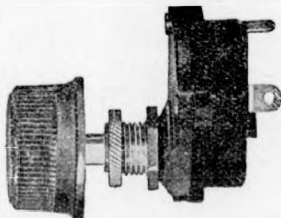
- A) Az exponenciális membrán; a mély hangok kitűnően érvényesülnek.
- B) A membrán könnyű felfüggesztése, jó terhelhetőség.
- C) Erősebb mágneses mező, kitűnő hatások.
- D) Új kimenő transzformátorok, előnyösebb illeszkedés a modern végerősítő csövekhez.
- E) Nagyméretű lengőtekerces, a kisebb, P 550. típusnál is, tehát tömörebb hang.
- F) Hátsó központosítás a P 850. típusnál, kisebb fékező erő, tehát nagyobb hang.
- G) Laticel gummiszegély, ami lehetővé teszi a hangszórónak rezgésmentes felerősítését.

Részletes ismertetések az összes műszaki adatokkal bármely szaküzletben kaphatók.

„CASTELCO“ a tökéletes pillanatkapcsoló

A legkülönfélébb kivitelben egy- és kétáramkört ki- és átkapcsol. Vezérképviselet:

VÉSZI LÁSZLÓ elektrotechnikai és rádió kft.
Budapest, IV, Irányi ucca 13. Telefon 38-71-58

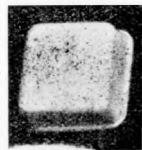
Próbálja ki

uj „System American“
anódtelepünket.

Meg lesz elégedve!

Pála elemgyár r.t. V. Váci út 66

Dr. BEÉR FERENC MŰANYAG
ÜZEME
V. Csáky u. 34. Telefon 29-39-85.

Bakelit olvasó és allolampak minden színben.

• **Villamfeszereles-i cikkek,** rádióalkatrészek.

Bakelit foglalatok kapcsolóval és nélkül.

• **Kocka rádióforgatógombok**

Szabadteri erősítőberendezés olcsó áron eladó, az erősítő áll: 1 db 25 w erősítőből, amelybe bele van építve: mikrofon kivezetés, elektromos gramofon-meghajtó szerkezet és rádió vételre is dolgozik. 1 db Standard 555 W hangszórófej, Lantenburg-tölcsérrrel, 1 db Standard 4014 mikrofon, 1 db mikrofon-állvány, 1 db gerjesztő és 100 m kéteres gumirózst vezeték. Leveleket „Kifogástalanul működik“ jellegre a kiadóhivatalba.

HUZAL-KÁBEL-ZSINÓR

Bergmanncső és tartozék

Varnishcső, vászon, papír

Műgyanta lemezek

Szigetelő szalag

Sodronykötél

Forrasztó-ón

FELTEN és GUILLEAMUE

KÁBEL-, SODRONY- ÉS
SODRONYKÖTÉLGYÁR RT.

XI. BUDAFOKI ÚT 60

Kamarákon belüli árrombolási panaszok ügybeni bizottságok felállítását rendeli el, melyekhez az ipartestületek ily ügyben feljelentést tehetnek. Ismételt ilyen feljelentés esetén az iparost nemcsak magas pénzbírsággal, de iparengedélyének megvonásával is lehet sújtani. Ezért, ha az ipartestületek ezen jogukat, sőt kötelességüket kellő formában kihasználják és alkalmazzák, joggal várható, hogy a kilengések ill is rövidesen megszűnnek és a kérdés magától rendeződik.

Egyesületünk mindent megtett és meg fog tenni a jövőben is, ezen kérdések rendezésének érdekében!

Számos esetben csatlakoztunk az OMKE akcióihoz, így példaként a 48 órás munkahét és az alkalmazottak szabadságideje ügyeinek tárgyalásainál, de minden esetben támogatjuk az OMKE-t máskor is és megkapjuk egyéni ügyünkben mindenkor tőle telhetően mi is a támogatást, melyért az illetékeseknek az Egyesület nevében ezuton is köszönetemet fejezem ki.

A Közszállítási Szabályzat előírja, hogy egyenlő árak mellett a termelő előnyben részesül. Ez sérelmes a kereskedőkre, mert kartelcikkekben ez alapon a kereskedelem közszállításban nem részesülhet.

Ezen visszasság megszüntetése céljából akciót indítottunk a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Közszállítási Bizottsága útján, mely folyamatban van és ezuton is kérem vidéki kamaráinkat, hogy a vidéki kamaráknál lévő összeköttetéseiket felhasználva, ezen akciót támogatassák.

Rádiókészülékeknel az árrombolás csökkentésére irányuló ténykedésünk folyamán sikerült a rádiókészülékkartel rávennünk arra, hogy minden vele összeköttetésben álló cég részére »szabott ár« feliratu táblákat csináltasson és ezek kifüggesztését szerződésileg kötelezővé tegyék. A kartel megbizottjának szabadsága folytán ezen táblák kifüg-

gesztése késedelmet szenvedett, de a legrövidebb időn belül keresztülvitetik.

Nagy sérelem volt eddig különösen a vidéki kereskedők és rádióval foglalkozó iparosoknál az, hogy a csendőrség elkobozta a bemutatáson lévő készülékeket, ha a félnek nem volt rádióengedélye.

Sikerült a Póstanál kieszközölnünk egy rendelet kiadását, melynek értelmében a kereskedők szállítólevele, ha az kellőképpen keltezte van és a készülék bemutatásra való küldését világosan igazolja, keltétől számított 14 napig védi a készüléket az elkobzás ellen. Természetes, hogy a kereskedő a bemutatás tényét, csakugy, mint eddig, 24 óra alatt a Póstanak egyidejűleg büntetés terhe mellett bejelenteni tartozik.

A bejelentés azonban portómentesen történhetik, Egyesületünk által kiadott levelezőlaponkon.

Folyó év első napjaiban tudomásunkra jutott, hogy a Kereskedelemügyi Minisztérium ismét oly formában foglalkozott a Népvévo gondolatával, mely ugy a kereskedelem, mint az iparra nézve káros következményei járt volna, gyors és kellő időbeni közbelépés, valamint felvilágosító munkánk eredményeképen a gondolatot elvetették, valószerűleg véglegesen.

A Rádiókészülékgyárak Egyezménye tanácskozásait a szezon előkészítése érdekében az év elején kezdvén, az idén mi is kellő időben fogtunk munkához és a rádiószakosztály sorozatos ülések eredményeképen összefoglaltuk kívánásainkat, melyeket a gyáraknak előterjesztettünk. Ezek közül a következőket fogadták el a gyakorlatban: **Agyarak kirakati tábláikat és prospektusaitak kérésünkre azonos elvek szerint készítik,** a lehetőség szerinti egyöntetűséggel. **Kértük ugyan azt is, hogy a prospektusokban a készpénzarat ne tüntessék fel, csak mint külön engedményt, ez azonban —**

1936 és 1935 évi márkás készülékek

váltóáramu, egyenáramu és univerzálisak

Fémdoboz 310×620×230 mm méretben, ducozva

Bordás tekercstest 100×50 mm méretben

Kérjen árajánlatot.

Hornyák Szilveszter

Budapest, VII. Bethlen Gábor-utca 4.
Telefon 14-42-03.

bár a kérést alaposnak és elfogadhatónak találták — egy félreértés következtében nem ment át a gyakorlatba.

Kértük az eddigi gyakorlattal szemben, hogy ha a kereskedő részlettízésre eladott rádiókészüléknek teljes vételárát ki kell fizetnie, a gyár ne stornorozhassa ezen üzletet az érdekelte kereskedő hozzájárulása nélkül.

Az ideai megállapodások szerint ez már így van.

A becsereelt készülékeknek felvásárlása és megsemmisítése ügyében előterjesztésünk komoly tárgyalás alapját képezte a gyáraknál, de ezidén ezen kívánságunk teljesedésbe nem mehetett.

Előterjesztésünkre hozzájárultak az egyezményes rádiógyárak ahhoz, hogy ha valamely kereskedőnek egy gyárral kötése van, de a gyár nem tudja a kereskedő rendeléseit idejében teljesíteni, úgy a kereskedőre nézve a kötés lehívásának kötelezettsége megszűnik.

Kívánságunkra az egyezményes gyárak rádiókészülékét tisztviselőiknek legfeljebb kétévenként

adnak csak el saját használatra, de akkor is szigorú feltételhez kötve, hogy azt tovább ne adja.

Lapunkban jelentettem, hogy a Kereskedelemügyi Miniszter Ur kérésünkre a rádiókészülékek bérbeadását engedélyezte oly formában, hogy egyidejűleg a rádióengedély is átruházható a bérlőre. Idei rádiókészüléket azonban, mint ez a gyári megállapodásokban is világosan bennfoglaltatott, bérbeadni nem szabad.

Kérésünkre az egyezményes rádiógyárak választott bíróságánárrontás esetén a minimális büntetés 200 P-ben állapított meg. A befizetésre kerülő büntetések Egyesületünk vonatkozó alapjának fognak átengedtetni és saját gyűjtésünk, valamint ezen alap felhasználásával indított próbavásárlási tevékenységünk eredményeképpen számos magáról megfélekedett kereskedőt rajtaérintünk az árrontáson. Ezek részben már büntetésüket elszenvették, mások ellen az eljárás folyamatban van, ismét mások ellen a közel jövőben tesszük folyamatba.

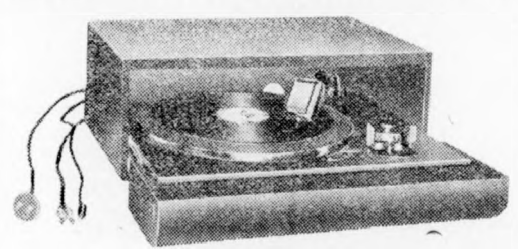
Az ellenőrző vásárlásokat állandóan folytatjuk, ezek eredménye, ha még nem is kielégítő mértékben, de tagadhatatlanul mutatkozik, bár ma még csak abban, hogy utcáról beszaladt vevőnek már senki sem ad első szóra engedélyt.

Az Egyezmény választott bírójánál folytatott tárgyalásokra kérésünk értelmében Egyesületünk mindig meghívják és képviselőnk azon tanácskozási joggal állandóan részt is vesz.

Előterjesztést tettünk a Rádióegyezmény gyárainak arra vonatkozólag, hogy a vidéki lapokban közzétett helyi hirdetéseknel a helyi eladással foglalkozó kereskedőik nevét és címét is költségmentesen hirdessék.

Elküldöttünk egyesületi ügyben ez évben 283 levelet, 46 levelezőlapot, 32 meghívó körlevelet, beadunk a minisztérium- és hatóságokhoz 8 kérvényt, 8 alkalommal adunk szakvéleményt a Kamarának, átiratot küldöttünk a Kamarához 6 alkalommal. Számtalan esetben adunk szóbeli és telefonikus tanácsot és utbaigazítást.

BOSCH ROBERT KFT

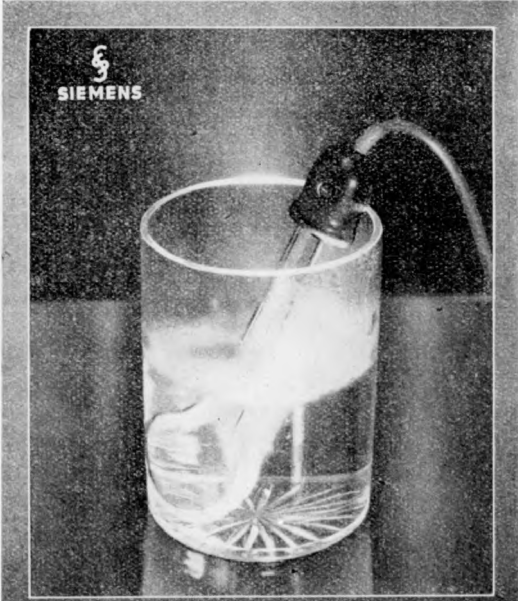
elektromos lemezjátszó

a rádióvevőkészülékkel összekötve, művészi tökélyű hanglemezleadó.

Egyen- és váltóáramu típusok már 160.— P-től. Ismerje meg az új tudágotot és kérje díjtalan leírást!

A BOSCH lemezjátszót hazai gyártmányú csukható, fényezett ládában, hazai tányérral (300 mm átmérő) szállítja :

BOSCH ROBERT KFT.,
Budapest, V., Váci-ut 22—24. Tel. 292—338

VILLAMOS MERÍTŐFORRALÓ

kis folyadékmennyiségek gyors felmelegítésére.
Fogyasztása: kb 450 watt. Súlya: 0.2 kg

MAGYAR SIEMENS-SCHÜCKERT-MŰVEK
Villamossági Részvénytársaság Budapest, VI., Teréz-körút 36

Közzeti gyűlések

Győri körzetünk ezidén szept. 19-én 11 órakor tartotta ezidei tisztújító közgyűlését **Székesfehérvárott** az ipartestület kis tanácskozó termében.

A közgyűlést **Sugár Árpád** körzeti elnök vezette, a központ képviselőiben **Biró Károly** vett részt a közgyűlésen.

Ugyanazok a hangok, mint a fővárosban. Árrontások, gyári kiszolgálások, cserékészülékek. A szerelőmunkáról alig esik szó, mindenki a rádióüzletről beszél. A körzeti gyűlés megkívánja a központtól, hogy az alábbi ügyeket vigye érvényre:

A rádiógyárak árjegyzékeiben, és semmiféle más nyomtatványukon **kézpénzár kiszámitva ne szerepeljen.** Voltak olyan hangok is, amelyek már azt kívánták, hogy a gyárak kész nyomtatványait semmisítsék meg és a kívánság szerint készítsenek újakat.

Minden árrontás kutfortása az, hogy a gyárak **privát feleket szolgálnak** ki. Ha a kereskedő a gyárral, mint konkurenciával áll szemben, elmegy a végső határig, az önköltségig. Megkívánja a közzet a

központtól, hogy minden eszközzel **hasson oda, hogy a gyárak magánfeleket ne szolgáljanak** ki, a rádiókereskedőknek ez a régi kívánsága teljesedésbe menjen.

A vidék nem tudja megérteni, hogy a gyárak miért nem teljesítik a kereskedelem áldozatkész kívánságát és nem hajtják végre a **becserélt rádiók megsemmisítését.** Példa van előttük: a varrógépek cseréje. (A gyár a bevett gépet összetöri és mint ócskavasat használja fel.) Nemsokára eljutunk oda, hogy a kereskedők raktára annyira zsúfolva lesz ócska készülékkel, hogy tartózkodni fog a cserétől, így pedig az üzletnek több, mint a fele elvész.

A gyárak **ne kívánjanak köteleket,** mivel a kötés az árrontásnak a második súlyos kutfortása.

Egyhangú választás alapján körzeti alelnökök lettek: **Berger Henrik Szombathely, Hübscher Adolf Székesfehérvár.**

Miskolc: szeptember 27-én 19¹² órakor a Kereskedelmi Testület székházában. Elnök: **vitéz Sallay Gürtler Arisztid,** a központot **Biró Károly** szerkesztő képviseli.

Miskolcon a rádiókészülékek eladása terén kevesebb a panasz, mint másutt. A miskolciak közötti összetartás messze felülmúlja az ország bármely városát. Ez szemmel láthatólag **vitéz Sallay** érdeme. Van itt is bajok. Árrontás miatt egy cégre panaszkodnak. Az egyik gyári rádiókészülékben rontja az árakat, főként a **becserélt készülékekért** többet ad az előirt árnál, a másik olcsón vállal szerelőmunkát. De közelednek egymáshoz.

A helyi telep, melynek vezetőjével **Biró szerkesztő** is érintkezést ke-

resett, korrekten viselkedik. A helyi kereskedők kívánságára a rádiókészülékek eladását is beszüntette, pedig erre meg van a joga. A telep érdemes vezetője: **Kollár Nándor igazgató** a legnagyobb megértéssel elismerik a szerelőiparossal szemben. Működését azzal is támogatja, hogy a szerelő által vállalt munkára anyagot hitelez, a munka elvégzése után a szerelés teljes díját kifizeti és hosszabb időre kihitelezi. A szerelőtől csak teljes delcredito kíván. Ez utóbbi miatt van még egy kis nézeteltérés, mely előreláthatólag el fog simulni.

A miskolciak a rádiógyárak **hirdetéseihöz nem adnak fel csatlakozó hirdetéseket** és a közgyűlés határozata értelmében felirtak a gyárakhoz és Egyesületünk vezetőségéhez kérvet, hogy a gyárak **hirdetéseik** alatt vagy egyszerre, vagy váltakozva sorolják fel egészen kis betűkkel azokat a kereskedőket, akik gyártmányait forgalomba hozzák.

Egyhangú választással társelnök lett: **Weiss Hermann, Miskolc;** alelnökök: **Dubay Jenő, Sátoralfajuhely, Illés Béla, Eger.**

Értelemzavaró sajtóhiba.

Szeptemberi számunkban **Pabit—Superpabit** ismertetésünkben egy kellemetlen sajtóhiba maradt. A 14. oldal harmadik hasábjában ez olvasható: **Hőállóképesség:**

150° C-ig nem változik.

Helyesen:

150° C-ig nem változik.

REISS rendszerű

saját gyártmányu, kiváló minőségű mikrofonok úgy beszéd, mint zene közvetítésére alkalmasak, hihetetlen olcsó árban.

Eredeti amerikai kristály mikrofonok.
Lengyel István okl. gmérnök V, Thurzó köz 4

szinkron

villanyóra minden méretben, lépcsőcsarnokba, lakásba, üzembe.

Készítik:

SCHVARCZ TESTVÉREK

szakorás mesterek

Podmaniczky u. 59. Tel. 12-96-24

EKA Super 528

A rádiótechnika összes bevált ujtásainak felhasználásával készült: előcső, dinamika expanzió, 3 csőre kiterjedő automatikus fadingszabályozás, néma hangolás, varázs szem, változtatható szelektivitás, negatív visszacsatolás

Jön a kryptonlámpa

Még egy éve sincs, hogy az első kryptongyertyák és kis gómblámpák megjelentek a piacon. A közönség mindjárt megbarátkozott kiváló fényteljesítménye következtében az új lámpátipussal. Minden propaganda nélkül csakhamar keresett cikké vált. Már az első napokban keresetek nagyobb fényteljesítményű típusokat, ekkor kénytelenek voltunk azt mondani, hogy nagyobb teljesítményre ezek a lámpák egyelőre nem készülnek.

Most úgy értesülünk, hogy a **Tungram-Művek egy hónapon belül piacra hozza a normál krypton-sorozatát** 15–150 dklm között gyöngyfényburában minden szokásos fényteljesítményre.

Információnk szerint a most épülő ajkai kryptongyár belső berendezési munkálatai a befejezéshez közelednek és így igen rövid idő alatt a Tungram-Művek kryptongyártási szabadalmi alapján

a kryptonlámpa nagybani előállítása megindul.

Tungram szabadalmi alapján a kryptongyártási eljárás nagy mértékben megolcsóbbodott, de még így is nagyon sokba kerül és ezért kezdetben alig mertek arra gondolni, hogy ily drága nemesgázzal töltsék az izzólámpákat. De ennek a nemesgáznak olyan kiváló tulajdonságai vannak, hogy a rendkívül körülményes és drága eljárás mellett is érdemes az izzólámpák céljaira alkalmazni.

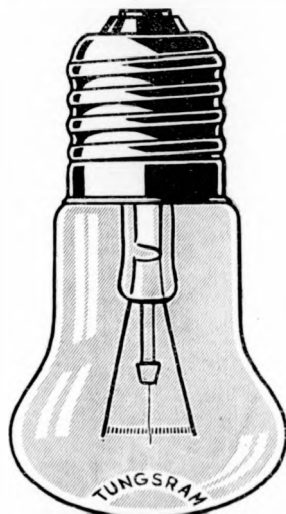
A kryptonlámpák gyöngyfényburában kerülnek a piacra. Ki akarják ugyanis használni

a gyöngyfénybura

kiváló fényelosztási tulajdonságait (tekintve, hogy a kryptongyártás folytán az ilyen lámpák jóformán egyáltalán nem feketednek, nem kell tartani a homályos burán egyébként — pl. légüres lámpáknál — hosszabb használat után fellépő csunya fekete foltoktól).

A burának különleges, a kryptongáz speciális követelményeinek megfelelő alakot is adtak, melynek rajzát itt közöljük. A burának az izzószál közelében ki kell szélesednie, mert a 2800–2900 C° abs. hőmérsékleten izzó

szál a burát annyira átlüszesítené, hogy az üveg is deformálódna. Ez a magas hőfok, mely csakis a kryptongázban érhető el, a lámpa gyors elhasználása nélkül, okozza azt, hogy a kryptonlámpáknak oly **gyönyörű fehér fényük** van. Ha visszagondolunk a légüres lámpák sárga fényére (2100 C° abs-on izzanak), azonnal megértjük a kryptonlámpák **eddig meg sem közelített nagy gazdaságosságát**, mert minél inkább lehel felizzítani az izzólámpa szálát, annál fehérebb fényt sugároz és annál **kisebb áramfogyasztással** érjük el ugyanazt a fényteljesítményt.

Ugy értesültünk, hogy a drága kryptongázra való tekintettel a kryptonlámpák ára kb. 20%-kal lesz magasabb az eddigi argongázzal töltött lámpák árainál és ennek következtében egy-egy lámpa eladásánál előálló keresetünk is lámpánként minimálisan 4–10 fillérrel magasabb lesz. De előreláthatólag még egy újítást hoznak ki a kryptonlámpákkal kapcsolatban. Ez az újítás most van tárgyalás alatt és előreláthatóan meg is valósul. Az újítás oka az, hogy a gyár nem akarja a már felhasznált kryptongázt hagyni veszendőbe menni, ezért **az elhasznált kryptonlámpákat a lámpa nagyságától függően elég magas áron vissza fogja váltani.** Ez az akció nemcsak nemzetgazdasági szempontból fontos, de **érdeke az izzólámpával foglat-**

kozó kereskedőnek is. Hiszen a vevő, aki a lámpát vásárolta, természetesen abba az üzletbe fogja visszavinni becserelés céljából a lámpát, ahol azt beszerzte. Az így visszaváltott lámpákat a gyárban megfurják, kiszívják belőle a kryptont és azt kellő módon megtisztítva, ismét új lámpák gyártásánál használják fel.

Ezzel a visszaváltással azt is elérjük, hogy a visszaváltási árral kisebbedett vételárra való tekintettel a kereskedői haszonkules is eca. 2%-kal megnő.

Reklámszedelgés.

Az oly áruknál, melyeknek minőségét és használhatóságát a gyártástól eltelt idő kedvezőtlenül befolyásolja, az árunak nem a gyártás időpontjában, hanem a felhasználásnak számbavehető idejéig kell a hirdett feltételeknek megfelelő tulajdonságokkal rendelkeznie. (T. 10.132—1936.).

Kalkuláljon!

Megelégedett vevő, több haszon

anódtelep, zseblámpaelem, zseblámpahüvely és zseblámpaizzó.

Oroszlán- és Dura-elemek igen olcsó árban.

HIRSCHL és Tsa galvánelemgyár
VI., Székely Bertalan u. 11. Telefon: 12-26-34.

Helo futurit asztali lámpa

Lorsch
Henrik
mérnök

Budapest, V.
Sziget u. 11.

Wattó gramofonmotorok és dinamikus hangszórók ismét kaphatók.
LÁNG TIBOR, VIII., Rákóczi út 9

A rádióvétel minőségi javítása

II. Az önműködő éles hangolás

Irta: **Kauszer János** okl. gépészmérnök, szakiskolai tanár

Az 1937—38. évi magyar rádió-piacon megjelenő érdekes újítások között mint figyelemreméltó újonság szerepel az egyik luxus-szuper-vevőben alkalmazott önműködő éleshangolás. Miben áll ennek a jelentősége? Ennek a megértéséhez a technika egy más területéről hozunk fel hasonlatot. Bizonyára már mindnyáján jártunk felvonón. A felvonóban elhelyezett gomb megnyomására a felvonó megindul és a kívánt emeleten megáll. Sokszor előfordul azonban, hogy a megállás után vagy felfelé, vagy lefelé kell kissé lépünk, ami idősebb és rosszul látó embereknek kellemetlen lehet. Ezért alkalmaznak egyes felvonóknál (különösen azoknál, amelyek nem gombnyomásra, hanem egy kar elfordítására működnek), olyan önműködő kiegyenlítő berendezést, amely pontatlan megállítást esetén is utánaállít, úgy, hogy a felvonó padlója pontosan egy szintbe kerül a kívánt emelettel. Az eddigi rövidhullámu vevőkészülékeknek egy meghatározott állomásra való beállítása is bizonyos ügyességet, illetve gyakorlatosságot kívánt meg, a pontatlan beállítás viszont, különösen nagyon selektív készülékeknél torzítást eredményezett, mert a beállítás nem a vevőállomás alapfrekvenciájára (a vivőhullámra), hanem az egyik oldalsávra történt. Az önműködő éleshangolással ellátott készüléknél ez nem következik be, mert pontatlan beállítás esetén, akárcsak az említett felvonó esetében, a vevőkészülék önműködően tovább hangolódik, míg csak pontosan behangolva nincs.

Az önműködő éleshangoláshoz két olyan rezgőkör (esetleg sávzűrőre) van szükség, amelyek a középfrekvenciaerősítő behangolásához képest ugyanannyi frekvenciával felfelé, illetve lefelé egyformán el vannak hangolva. Ha pl. a középfrekvencia 125 kHz, akkor adott esetben az egyik rezgőkört 120 kHz-re, a má-

sikat 130 kHz-re hangoljuk be. Pontos hangolást feltételezve a két elhangolt rezgőkörben a szimmetria következtében ugyanakkora váltakozófeszültség jön létre. Ha azonban a hangolás nem pontos, akkor adott esetben a hangolás az egyik oldal-sávra esik, a vivőhullám frekvenciája (figyelembevételre természetesen annak a keverőfokozat által történt módosítását, a »transzponálást«) a középfrekvenciaerősítő és az egyik elhangolt rezgőkör behangolása közé esik. Ilyenkor ebben az elhangolt rezgőkörben nagyobb amplitudójú váltakozófeszültség keletkezik, mint a másik elhangolt rezgőkörben, az így adódó váltakozófeszültségeket felerősítve, azok különbsége felhasználható az önműködő élesbeállítás keresztülvitelére. Érthető az elmondottakból, hogy amilyen mértékben közeledik a behangolás a helyes értékhez, olyan mértékben fogy a fentemlített feszültségkülönbség, amely a pontos beállítás bekövetkeztekor zérussá válik. A rezgőkörökből és erősítőcsövekből álló rendszernek kell, hogy olyan csillapítása legyen, hogy a pontos behangolás helyzete körül lengések be ne következzenek.

Nézünk most, hogy az önműködő éleshangolásnak milyen előnyei vannak a gyakorlatban. A kiindulásnál láttuk, hogy ennek az újításnak a bevezetése nagyban hozzájárul a vevőkészüléket kezelő személy kényelméhez, amennyiben feleslegessé teszi a fázisító pontos beállítást. Másrészt lehetővé teszi azt is, hogy alkalmas eszközökkel, majd talán egy következő készüléktípusnál, az állomásokat ne csak a vevő mellől, hanem más szobából, esetleg második hangszóróról is beállíthassuk, az állomásokat esetleg az automatikus kapcsolású telefonkészülékek-nél megszokott tárcsával »tárcsázzuk le«.

Az önműködő éleshangolás azon-

ban nem csak az állomás beállításának ideje alatt mutatkozik hasznosnak, hanem az állomás pontos behangolása felett örökdió a vétel egész ideje alatt. Így a tavalyi igen jó rövidhullámvételt biztosító superkészlékek-nél tapasztaltuk, hogy a nagyon pontos beállítást igénylő rövidhullámu állomások vétel közben »kiestek« vagyis elhangolódtak. Ez önműködő éleshangolásnál nem következik be, mert az önműködő élesbeállítás nyomon követi az állomást, mindaddig, amíg az elhangolódás bizonyos mértéket túl nem lép.

A most bevezetett újítás tehát egyrészt a készüléket kezelő kényelmet szolgálja, másrészt azonban a vevőkészülék használhatóságát is fokozza.

Tapasztalatok a REMIX pályázat körül

Szakmánkban még sem ilyen összegű, sem ilyen szerkezetű pályázat nem volt. **Három hetes Nord Cap utazás** két személyre nem utolsó dolog, nem is beszélve a többi 24 díjról, melyek mindegyike elég értékes. 25 díj van és alig lehet több pályázó, mint 300. Tehát **majdnem minden tizedik pályázó nyeri** legalább egy-egy heti balatoni, vagy budapesti tartózkodás összes költségeit.

És mégis mit tapasztaltunk. Azok a cégek, amelyeknek alkalmazottjuk nincs, vagy csak egy alkalmazottjuk van, nagyrészt bejelentették, hogy részt vesznek a pályázaton, viszont azoktól a cégektől, amelyeknek több alkalmazottja van, tehát ahol a főnök nem vehet személyében is részt a pályázaton, aránylag kevés jelentkezés futott be.

Szinte hihetetlen, hogy a legtöbb szakmabeli cég mily keveset törődik alkalmazottaival.

Ha nincs megelégedve az alkalmazottal, akkor megértjük, hogy nem adja át a pályázati lapot. De ha meg van elégedve, akkor miért nem segíti legalább ott, ahol sem pénzébe, sem fáradságába nem kerül.

A beérkezett pályázatok száma nem érte el ezideig azt a minimális számot, hogy érdemes lenne a pályázatot megtartani. Ezért a **Remix** gyár a jelentkezés határidejét november 1-ig meghosszabbította.

ATLASZ rádiódobozüzem

Uj cím: Sajó u. 6. Tel. 14-11-97
40-féle rádió-, gramofondoboz,
zeneszekrény, duco lakkozás!

MITA wattmérő

110/220 Volt hálózatra,
wattskálára kalibrált Amp.
mérő kettős skálával

0—500 wattig

precíz kivétel, a piacon
lévő legolcsóbb
wattmérő

Dezérképviselőt:

Barta és Társa
VI., Podmaniczky-u. 39.
Tióküzlet: Rákóczi-út 30.

Néhány megjegyzés a fűtő- és főzőkészülékek saajtságairól

Az utóbbi évtizedben az elektromos fűtő- és főzőkészülékek óriási elterjedésre tettek szert, úgy hogy ma már alig van háztartás vagy üzem, hol azok feltehetően nem volnának. A közkedveltség következményeképpen számos gyártmány került forgalomba, úgy hogy ma nemcsak a laikus közönség, hanem még a kereskedő is csak alig képes áttekinteni azokat, ismervén az előnyöket, mellyel az egyes cégek gyártmányait hirdetik.

Miután a kereskedő gyakran kerül abba a helyzetbe, hogy egyik vagy másik gyártmányról a vevőt tájékoztatni kell, behatóbban foglalkoztunk e kérdéssel és a »Diadal« fűtő- és főzőkészülékeket (készíti: Fürst István cég, Budapest, VI., Sengery utca 84.) vizsgálat alá vettük azok teljesítményére, valamint felfűtési idejükre nézve.

Különösen kedvező eredményt mutatnak a légszigetelésű, valamint a különféle színekre zománczott »Diadal« vasalók 400 W. teljesítményre. Ugyancsak rendkívül kedvező a felfűtési idő a »Diadal« utivasalónál, mely 110, 150 és 220 volt feszültségre kapcsolható, továbbá a piperevasalónál, melyek 200 W. teljesítménnyel kerülnek forgalomba.

Teljesen korszerű — mint megállapítottuk — a »Diadal« thermophor, mely önműködő főfokkikapcsolóval is szállítható, valamint az egyszerűbb kivitelű uti thermophor. Mindkettő 3 fokra szabályozható kapcsolóval kerül forgalomba.

Az átmeneti időben nagyon jó szolgálatot tesz az 500 W. teljesítményű »Diadal« hőszugárzó, mely kitűnő szerkezeti megoldása folytán tükrös ernyőjéről a kisugárzott energia nagy százalékát visszaveri.

Az 500 W teljesítményű »Diadal« főzőlapok nyílt kivitelűk folytán különösen rövid felfűtési idejük, valamint jó hatásfokuk által tűnnek ki. Kivitelük az előírásoknak mindenben megfelelő.

A »Diadal« főzőedények 1/2—1 liter űrtartalommal a divatos izlésnek megfelelő kivitelben készülnek 500 W felvételle. A gyártó cég kitűnő előállítási eljárása folytán a vizsgált edények felfűtési ideje csak alig számba-

jövő eltérést mutató feltűnően jó hatásfok mellett.

A »Diadal«-kenyérpirító mindkét oldalon zárható ajtóval készül, miáltal a melegveszteség a minimumra csökkent.

A készülékek minden tekintetben átgondolt szerkezettel bírnak és a lehető leggazdaságosabban működnek. Ehhez járul még, hogy azok ára oly alacsony, hogy azok megszerzése még a legsoványabb pénzlárcával rendelkező vevő számára is elérhető. A kereskedő különösen kedvező eredményt fog elérni, ha a vevők figyelmét a készülékek jó hatásfokára hívja fel, miáltal azok még kedvezményes tarifa nélkül is bármely háztartásban rendkívül előnyösen alkalmazhatók.

Uj Rotand árjegyzék

Minden évben a **Rotand Rádió és Villamosság** az első, amely a viszonteladókat olyan árjegyzékkel lepi meg, mely mindenről, ami kell, mindenről, ami új, tájékoztatja a hazai kereskedelmet.

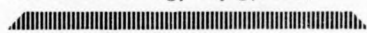
Az idén is megjelent már ez a vaskos, 100 oldalas, igen áttekinthetően szerkesztett árjegyzék, melynek hatalmasnak mondható méretei a cég minden eddigi árjegyzékét messzi felülmulják. Meglepetés a

piac részére a cég által forgalomba hozott telepes készülékek; váltóáramu 5+2 szuperrel egybeépített zeneszekrény; ötféle elektrofon (elektromos komplett gramofon), amelyek méltóan egészítik ki ezen agilitásáról közismert cég széle-körü alkatrész-programját, amely különben az idén rengeteg hasznos újdonsággal bővült.

Teljesen új Orion alkatrész-program, különös mértékben felfejlődött **villamossági** áttekinthető árjegyzék — közel 200 ábra — teszi rendkívül tartalmassá ezen minden kereskedő részére hasznos tájékoztatót jelentő nagy árjegyzéket.

Végül újdonság még ezen munkában az a rendkívül hasznos táblázat is, amely ötletesen állítja össze a piacon lévő valamennyi gyári márkás készülékben pótlás esetén szükséges potencióméterekeket és skálázásokat.

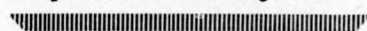
Mindenképp értékes anyaggal rendelkező komoly árjegyzék a Rotand Rádió és Villamosság 1937/38-i új viszonteladói nagy árjegyzéke.

Csillárt

Meteoránál

Központ: Podmaniczky u. 22.

Villamossági nagykereskedők:

Vézi László kft.	IV, Irányi ucca 13.	38-71-58
Lorsch Henrik	V, Sziget u. 11.	29-18-30, 29-18-29
Back Testvérek	VI, Podmaniczky u. 12.	*12-17-83
Barta és Társa VI,	Podmaniczky u. 39.	11-49-49, 12-02-11
Engel Károly	VII, Vörösmarty u. 16.	*14-37-37
Fürchtgott és Társa	VII, Dohány u. 74.	14-10-39
Gottlieb Andor	VII, Dohány u. 57.	14-08-23
Kemény Bernát	VII, Rottenbiller u. 54.	13-61-72
Lumen	VII, István út 28.	13-72-91
Uránia villamossági	VII, Klauzál u. 1.	13-12-88
Baross villamossági	VIII, Baross u. 48.	13-12-19
Nussbaum Géza	VIII, Sándor u. 46.	14-02-92
Radó és Radó	VIII, Baross ucca 127.	13-60-09
Rotand Rádió-Villamosság	VIII, Rákóczi út 61.	13-58-22
Hungária—Löwy Jenő	XIII, Hungária felsőkört 80.	29-36-94

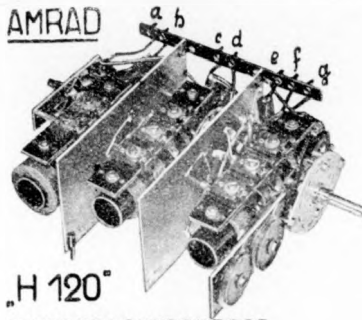
Az Amrad-tekeresblokkok

Az idei rádiószезon érdekes és komoly újítást hozott az alkatrész-üzletekben. Hidy és Társa kihozta az Amrad tekeresblokkot, amely az amatorkészülékek építését oly mértékben leegyszerűsíti, hogy az amatőrépítő legnagyobb keszvét, a superkészülék utólagos behangolását feleslegessé teszi.

Az Amrad tekeresblokk felhasználásával még a kezdő amatőr is tökéletesen behangolt készüléket képes építeni. A The Crosley Radio Corp. USA. intenciói szerint komplext tekereskomplexum magában foglalja az antenna-, a modulátor- és az oszcillátor-tekereset, a szériblokkokat, három csatlóblokkot és a hullámváltót. A komplexum be van kötve és a laboratóriumban a modell-készüléken pontosan behangolják a két középfrekvencia-trafó-

val együtt. Így a siker elmaradhatatlan. A super-tekeresblokkot bármely superkészülék modernizálásá-

AMRAD

„H 120”

SZUPERBLOKKTEKERCS

ra is fel lehet használni, csak a készülék forgóját kell Amrad-superfogóra kicserélni, vagy átalakítani.

Az Amrad laboratórium hatalmas programmal siet ezidén az amatőrök

segítségére. Rövidesen megjelenik a 2 + 1 csöves vasmagos tekeresblokk folytonosan változtatható antenna-tekeressel és vasmagos hullámspadákkal egybeépítve.

Az Amrad-laboratórium nagyobb luxuskészülék terén is meglepő újításokat hoz ebben a szezonban a piacra. (Hidy és Tsa, VI., Lehel-utca 14.).

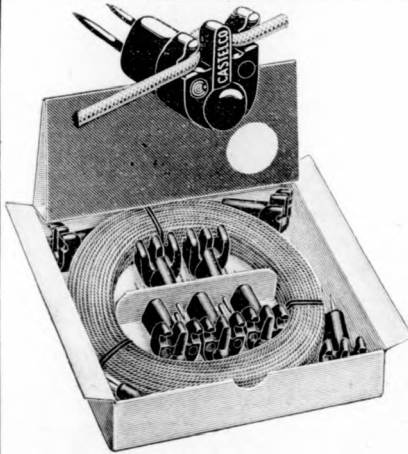
Kromozott

és megvilágított név-, felcsengőt- és házszámtáblák, sülyesztett kapcsoló- stb. szerzetek fedőlapjai, vörös- és sárgarézből. Vas világitótest különlegességek, tervezetek szerint.

KOLLER CSILLÁRGYÁR

Budapest, VIII. Doboziu. 15 Tel. 13-13 37
Felújítások, átalakítások. Fémcsiszolás, dukózás terén újítások. Tömegcikkek. Elektromotorok — vétel-, eladás-, javítás.

UJDONSÁGOK

Castelco kábelantenna. 16 m vörösréz „N” huzal (litze), 8 db tűhegyű szigetelő és egy banándugó, csinos dobozban. Szerelése oly módon történik, hogy a tűhegyű szigetelőket a fordulónál a falba verjük és az antenna-kábelt az erre a célra kiképzett vajatokba helyezzük. Könnyen le szerelhető! A szoba festéséhez alkalmazkodva, annak díszítésére is alkalmas. Kapható ezüstszürke, barna, órany, zöld, vörös, kék, fekete és fehér színekben.

Castelco szalagantenna 12 m alumínium szalag műselyemmel bevonva, vagy átszővés nélkül, 3 m selyem csatlakozó zsinór banándugóval, 8 db szigetelő tűhegyű, csinos dobozban. A magas antennát pótolja. Szerelése, mint a kábel antennáé és ugyanazon színekben kerül forgalomba.

Vészli László Kft. IV, Irányi ucca 13. Telefon 38-71-58

„Argus” ellenőrző kapcsoló. A kapcsolófedélbe sülyesztett kis égő jelzi, hogy a világitó izzólampa be van kapcsolva. Olyan helyeken alkalmazandó, ahol a kapcsolótól nem lehet látni a világitó lámpát. Rendelésnél megadandó a feszültség és a terhelés, wattban.

„Elbe” kft., Ó-ucca 9. Telefon 12-93-06

„Admiral” R M L potencióméter

kapcsolóval és kapcsoló nélkül 10.000, 50.000, 100.000 és 500.000 Ω értékben, raktárról szállít a vezérképviselet:

„Elbe” kft.,

VI, Ó-ucca 9.
Telefon 12-93-06

REX bakellit házias mignon csengő 4 V. Rendelésre más feszültségre is. 35×85 mm, 4 cm lapos haranggal. Kapható a nagykereskedőknél.

Gyártja: **Kis Ignác,**
Ujpest.

Alkalmazottaival

*cselekszik jót,
ha jelentkezik az*

5000 pengős

REMIX utazási pályázatra

*Ha nincs, vagy csak
egy alkalmazottja
van,*

jelentkezzen saját nevében is.

TELEFUNKEN 538

két beépített navidinamikus hangszóval
a rádiótechnika büszkesége.

Csodálatos hangja — érzékenysége —
szelektivitása minden eddigit felülmul.

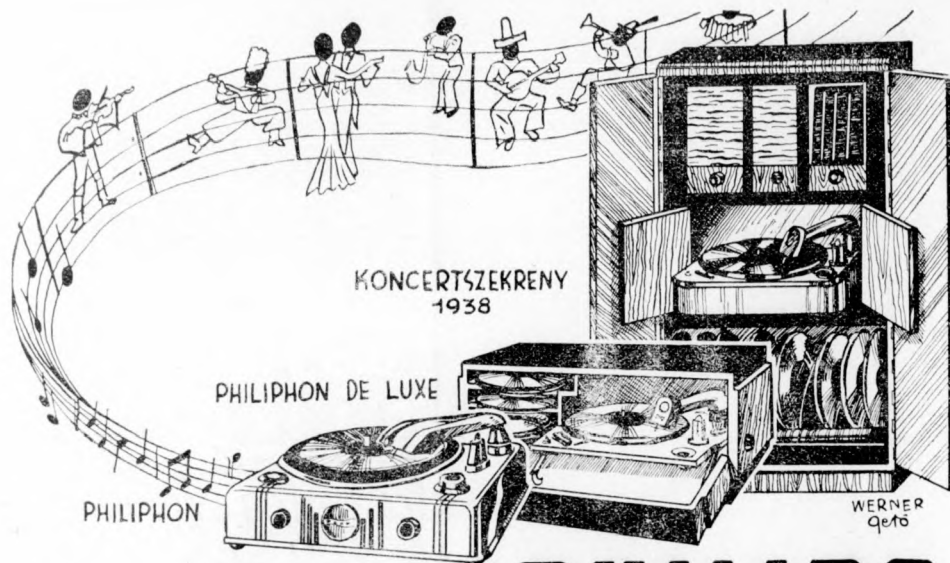
TELEFUNKEN 338

a modern közészuper, mely a maga
kategóriájában első helyen áll.

TELEFUNKEN névvel, ilyen feliesítménnyel könnyű üzletet
kötni. Várjuk megrendeléseit.

MAGYAR SIEMENS SCHUCKERT MŰVEK VILL. R. T.
GYENGEÁRAMU OSZTÁLYA
BUDAPEST, VI, TERÉZ-KÖRUT 36

Az élő zene: **PHILIPS**

**Csak Standard rádiókereskedő
használhatja fel az alábbi
eladási érveket:**

EXTRA

EXTRA U

Budapesten Bécset veszi szelektíven.

Egygombhangolás.

SUPER 38

SUPER CHAMPION

SUPER UNIVERZUM

Óriás skála „varázsvesszővel”,
csendes hangolás gyors
forgattyúval, hangolászjelző.

GRAND SUPER

Teljes optikai jelzőberendezéssel kombinált
óriás skála, „varázsvesszővel”. Csendes
hangolás gyors forgattyúval. Dinamik ex-
panzió. Rövidhullámú előerősítő fokozat.

Standard Radio ARANY SOROZAT